

כמה מילים אודות ורדה סם פולק לקראת צאת ספרה בית הסתרים – סודות מן המקווה.

ורדה פולק סאם צלמת עיתונות, חוקרת פולקלור, יוצרת תערוכות מרתקות ובעלות שם בצילום, חקרה כעבודת מאסטר במשך 15 שנים את המקווה, את עבודתה תיעדה גם בעזרת תמונות אותנטיות ומרשימות הקורעות את מסך הסוד של המקום האסור על גברים, תמונותיה מתעדות את מלאכת הבלניות ואת טקסי הטבילה והטוהרה השונים והמשונים.

ספרה של ורדה היינו דקומנט מרתק המספר דרך דמויות קבועות במקווה הבלניות ובאמצעות נשים מקריות, חילוניות דתיות, מסורתיות, חוזרות בתשובה וסתם עוברות אורח שהגיעו למקום את חווית הטבילה ורוח החיים הנשית במקום, וזאת מאספקטים שונים ומשונים, מסיפורי אישות וסקס דרך החוויה האישית מאד של הנשים שחלפו במקווה וכל אחת בדרכה נשאה סיפור נשי ואישי הקשור תמיד בזוגיות, בחיי אישות, וכמובן בטקס הנישואין.

פולק, ירושלמית שורשית (51) בת למשפחת אלעיוף בוכרית מצד האב וספרדייה מצד האם. נושאת מאחוריה סיפור חיים צבעוני כמו הדמויות האירועים והנושאים אחריהן היא עוקבת, ורדה גדלה בשכונת 100 שערים באחווה של סבה אשר הייתה ממוקמת במאה שערים, משפחתה הייתה דתית מאד אך לא חרדית ובעלת פתיחות גדולה, את אמה שלח הסב שהיה חזן!! ללמוד במיסיון ואילו הסב השני חי בחברון בקרב הערבים. באווירה פרולסטית זו של חגיגת כריסמס ושירי סליחות ממאה שערים, גדלה ורדה בילדות עשירה ומאושרת שלימים הביאה אותה לדבריה גם לקשר הנישואין השני שלה עם העיתונאי הגרמני אורליך סאם) נצר למשפחת מינכהאוזן האגדית), שלמד תיאולוגיה באוניברסיטה העברית ושימש כעיתונאי שעובד מול העיתונות הגרמנית.

את הקאריירה כצלמת פיתחה ורדה דרך המפגש עם אורי, אשר עבד מול סוכנויות זרות, והתקשה לעמוד בעומס הכתבות והצילומים (טרם העידן הדיג טלי) נעזר אורי בורדה שגילתה כישרון צילום מדהים, מיד לאחר פרסום תמונתה הראשונה של קברים בהר ציון תמונה דרמטית שהתנוססה בדאבל ספרד על גבי עיתונים חשובים בגרמניה, קיבלה ורדה זרם הזמנות מטורף, היא לקחה קורס מזורז בצילום והם החלו לעבוד כצוות.

עבודתה החדשה של ורדה הביאה אחריה תערוכות מרשימות וחשובות- בעלות שם עולמי שתמיד נוצרו בדרך מקרה:

ורדה הינה הצלמת הראשונה והאישה הראשונה שטיפסה על כיפת הסלע – יום אחד יצאה מביתה וגילתה שמזהבים את כיפת הסלע החוש העיתונאי גרם לה מידית לרוץ להשיג אישורים ולתעד את הפרוייקט שהתברר כפרוייקט אישי של המלך חוסיין, במשך 7 חודשים תיעדה את המלאכה, לאחר פניה לאיתן הבר הוחלט לערוך את התיעוד של ורדה לאלבום אשר הוגש כמתנה אישית

של רבין למלך חוסיין. הצילומים זכו לפרסום עולמי והופיעו כתערוכה נודדת ברחבי העולם.

תערוכת הלחם של ורדה הופיעה לראשונה במוזיאון ארץ ישראל, זוהי תערוכת הצילומים היחידה שהוצגה בותיקן והיא משמשת היום את משרד החוץ במקומות שונים בעולם נוצרה גם היא במקרה, ורדה התבקשה על ידי אחד העיתונים הזרים לצלם במאפיה, מיד פנתה לאחת המאפיות הירושלמיות אותן היא מכירה מילדותה והחלה לצלם, מרוב התלהבות לא שמה לב שהיא נכנסת לתוך התנור העדשה הרחבה הטעתה אותה, מצלמתה נמסה הפנס התפוצץ ורדה נכוותה, הצילומים השרופים והכהים מדי לא התקבלו בעיתון, אך היו מספיק טובים לשמש כקרקע לתערוכה שהציגה את הלחם מהיבטיו השונים, על מנת ליצור התערוכה היא התחפשה לגבר וצילמה את תהליך הכנת חלה שמורה, שיחדה ונכנסה לכנסיה וצילמה טקסים אסורים- תערוכתה נודדת עד היום בכל רחבי העולם.

תערוכה ידועה נוספת של ורדה - תערוכה ישראלית ירדנית תחת הכותרת מצלמה ללא גבול.

לכל עבודתיה וכמובן לעבודת המקווה מביאה ורדה את אישיותה המיוחדת והנעימה, המדרבנת אנשים לפעול לידה בחופשיות, כל זה מתחבר עם הידע שלה עם קודים של חברות אליהם היא מחוברת מילדות, הקודים של החברה הערבית ויהודית חרדית, כל אלו חוברים ביחד לעבודות פולקלוריסטיות ואותנטיות מרתקות.